

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Iğdır S Tipi Kapalı Cezaevi'nde 20 Şubat 2022 yılında Sezer Alan, 20 Mart 2022'de Sinan Kaya, 25 Eylül 2023'te Ümit Acar ve 25 Mayıs 2024 Ercan Çakar şüpheli şekilde hayatını kaybetmiş, cezaevi yönetimi ise ölümlerin üzerini "intihar" diyerek kapatmaya çalışmıştır. 25 Mayıs 2024 tarihinde işkenceye maruz kaldığını ailesine bildiren ve ardından, ailesine kurum yetkililerince intihar ettiği bildirilen Ercan Çakar durumu ile Türkiye'deki diğer cezaevlerinde benzer olayların araştırılması ve bu tür insan hakları ihlallerinin önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Yılmaz HUN

Iğdır Milletvekili

GEREKÇE

Son dönemlerde, Iğdır S Tipi Kapalı Cezaevi başta olmak üzere Türkiye genelindeki cezaevlerinde işkence ve kötü muamele iddialarında artış gözlenmektedir. Bu iddialar arasında fiziksel ve psikolojik şiddet, sağlık hizmetlerine erişimin engellenmesi, aşırı kalabalık, hijyen koşullarının yetersizliği ve mahkumların temel haklarının ihlal edilmesi gibi ciddi suçlamalar bulunmaktadır.

Türkiye genelindeki cezaevlerinde işkence ve kötü muamele iddiaları, insan hakları ihlalleri açısından ciddi bir endişe kaynağı olmaya devam etmektedir. Son olarak, 25 Mayıs 2024 tarihinde Iğdır S Tipi Cezaevi'nde bir mahkumun işkenceye maruz kaldığı ve bunun akabinde intihar ettiği iddiası kamuoyunun gündemine gelmiştir. Mahkumun ailesi tarafından dillendirilen bu vahim iddialar, cezaevlerindeki insan hakları ihlallerinin boyutlarını ve cezaevi yönetimlerinin sorumluluklarını sorgulamamız gerektiğini, bu olay yalnızca bir mahkumun yaşamını yitirmesiyle sınırlı olmayıp, cezaevlerinde sistematik işkence ve kötü muamele uygulamalarının varlığına işaret etmektedir.

İşkence ve kötü muamele, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere ve Anayasa'nın 17. maddesine aykırıdır. Bu durum, insan haklarına saygı gösterilmesi ve korunması gereken bir hukuk devletinde kabul edilemez. Mahkumların insan onuruna yakışır koşullarda tutulması ve rehabilitasyon süreçlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi, adaletin tesisi açısından büyük önem arz etmektedir.

Özellikle siyasi mahkumlara yönelik baskı ve şiddet, cezaevlerindeki kötü muamele vakalarının büyük bir bölümünü oluşturmaktadır. Kürt halkının temsilcileri, gazeteciler, insan hakları savunucuları ve muhalifler üzerinde uygulanan sistematik baskı, demokratik değerlerimize ve insan haklarına açık bir saldırıdır.

Bu bağlamda, cezaevlerindeki insan hakları ihlallerinin araştırılması ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi hayati bir önem taşımaktadır.

Araştırma Komisyonu'nun amacı:

1.Olayların Detaylı İncelenmesi:

•25 Mayıs 2024 tarihinde Iğdır S Tipi Cezaevi'nde yaşanan işkence ve intihar iddialarının kapsamlı bir şekilde araştırılması.

•Mahkumun ailesi, cezaevi yetkilileri ve diğer mahkumların tanıklıklarının dinlenmesi.

•2022 yılında aynı cezaevinde benzer şekilde intihar eden iki mahkumun olaylarının da araştırılması.

•2023 yılında aynı cezaevinde benzer şekilde intihar eden mahkumun olayının da araştırılması.

•Olaylarla ilgili tüm belgelerin ve kayıtların incelenmesi.

2.Cezaevi Koşullarının Değerlendirilmesi:

•Iğdır S Tipi Cezaevi'nde ve diğer cezaevlerinde fiziki koşulların, hijyen ve sağlık hizmetlerinin yeterliliğinin değerlendirilmesi.

•Mahkumların temel haklarına erişimlerinin sağlanıp sağlanmadığının araştırılması.

3.Yasal ve Kurumsal Düzenlemelerin Gözden Geçirilmesi:

•Cezaevlerinde işkence ve kötü muameleye karşı mevcut yasal düzenlemelerin yeterliliğinin değerlendirilmesi.

•Bu tür ihlallerin önlenmesi için yeni yasal ve kurumsal düzenlemelerle ilgili önerilerin geliştirilmesi.

4.Eğitim ve Bilinçlendirme Çalışmaları:

•Cezaevi personelinin insan hakları ve işkenceye karşı bilinçlendirilmesi için eğitim programlarının düzenlenmesi.

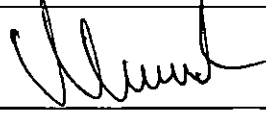
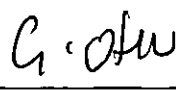
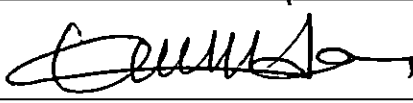
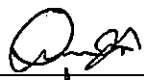
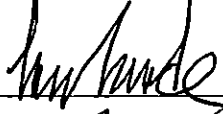
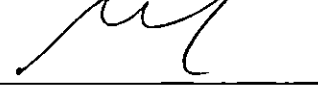
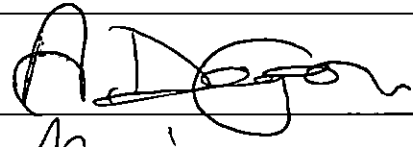
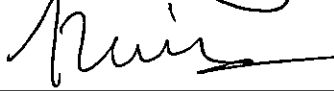
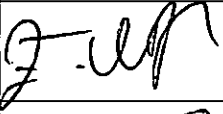
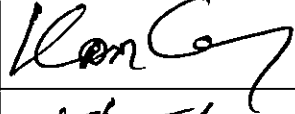
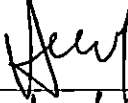
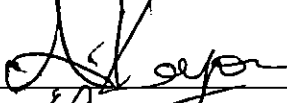
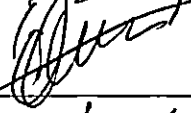
•İnsan hakları ihlallerine karşı cezaevi personelinin duyarlılığının artırılması.

5.Bağımsız Denetim Mekanizmalarının Oluşturulması:

•Cezaevlerinde düzenli ve bağımsız denetimlerin yapılmasının sağlanması.

•Cezaevlerindeki uygulamaların şeffaf bir şekilde kamuoyuna duyurulması ve raporlanması.

Cezaevlerinde artarak devam eden işkence ve kötü muamele nedeniyle tutuklu ve hükümlülerin can güvenliği bulunmamaktadır. Bu bağlamda Anayasa ve taraf olunan uluslararası akitlerin gereği olarak Iğdır S tipi Kapalı Cezaevi başta olmak üzere tüm cezaevlerinde işkence ve kötü muamele ile yaşanan hak ihlallerinin araştırılması, önlenmesi ve sorumluları hakkında gerekli işlemlerin başlatılması amacıyla Meclis çatısı altında bir Araştırma Komisyonu kurulması elzemdir.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	MAHMUT DİNDAR	VAN	
4	NEJLA DEMİR	AĞRI	
5	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
6	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
7	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
9	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	
10	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
13	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
15	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
17	ALİ BOZAN	MERSİN	
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	